

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Szabó Iván ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Bajzát György ügyvéd által képviselt **I.r.** és a **II.r. alperesek** ellen **kártérítés** iránt a Heves Megyei Bíróságnál 7.G.20.182/2006. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.554/2010/6. számú ítéletével befejezett perében - amelybe dr. Novák Rudolf ügyvéd által képviselt Alperesi beavatkozó „f.a.” az alperesek pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott - a másodfokú határozat ellen az I.r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.554/2010/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellent további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint az I.r. alperes által integrált „kórház-informatikai rendszer” szállítására kiírt közbeszerzési pályázatot a felperes jogelődje nyerte meg. A I.r. alperes 2000. június 15-én 5 éves határozott időtartamra bérleti szerződésnek nevezett megállapodást kötött a felperes jogelődjével, amelyben a felperesi jogelőd arra vállalt kötelezettséget, hogy kiépíti a kórház informatikai hálózatát, az ehhez szükséges számítógépeket telepíti, a programok felhasználói jogát átengedi továbbá betanítja a kórház alkalmazottait a rendszer kezelésére és működtetésére. Az I.r. alperes fizetési késedelme

esetére a felek 20 % késedelmi kamat fizetésében állapodtak meg. A felperes jogelődje a hálózatot kiépítette, a számítástechnikai rendszerek és szoftverek egy részét átadta, a rendszert részben üzembe helyezte. Az I.r. alperes összesen bruttó 70,579.418 Ft-ot fizetett meg az alperesi jogelődnek. A felperest további ellenszolgáltatásként 2001. január 1-től 5 éven keresztül havi 2,351.250 Ft bérleti díj illette meg. A felek a szerződést 2000. december 18-án módosították, majd az I.r. alperes 2001. július 18-án 15 napos felmondási határidővel a szerződést felmondta.

A Heves Megyei Bíróság a G.20.044/2003/34. számú elsőfokú, a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.964/2004/4. számú másodfokú és a Legfelsőbb Bíróság a Gfv.IX.30.018/2005/11. számú közbenső ítéletében megállapította az I.r. alperes részéről a jogviszony felmondásának jogellenességét.

A felperes a módosított keresetében 99,161.595 Ft tőke, ennek 2000. augusztus 2. napjától a kifizetés napjáig járó évi 20 % késedelmi kamata és a perrel felmerült költségek megfizetésére kérte az I.r. alperest kötelezni, egyben kérte a II.r. alperes mint fenntartó mögöttes felelősségének megállapítását.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első fokon eljáró Heves Megyei Bíróság a 7.G.20.182/2006/77. számú ítéletében az I.r. alperest a Ptk. 318. §-ának /1/ bekezdése alapján alkalmazandó, a Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdése szerint kártérítés címén 99,161.595 Ft tőke, ennek 2001. augusztus 2-től járó évi 20 %-os késedelmi kamata és 1,800.000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte.

A II.r. alperessel szemben a keresetet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla az I-II. r. alperesek fellebbezése folytán hozott 6.Pf.20.554/2010/6. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érintve fellebbezett rendelkezését a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, a késedelmi kamat kezdő időpontja tekintetében annyiban változtatta meg, hogy az I.r. alperes a megítélt tőkeösszegeből 33,015.538 Ft után 2003. szeptember 2-től köteles késedelmi kamatot fizetni, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Megállapította, hogy a felperesi jogelőd és az I.r. alperes között egy vegyes jellegű, részben dologbérletre, részben vállalkozásra, részben megbízásra, részben pedig felhasználási szerződésre jellemző szolgáltatásokra vonatkozó szerződés jött létre. Mivel a felmondás jogellenességét korábban jogerős bírói ítélet megállapította, jelen eljárásban a bíróságnak a perbehozott szerződés megszűnését már megelőzően teljesített szolgáltatások ellenértékét, részben pedig a szerződés megszűnése miatt elmaradt

vagyoni előnynek mint kárnak az összegét kellett vizsgálnia. Elfogadta a perben beszerzett informatikai szakvélemény megállapításait, miszerint a felperes jogszerűen tarthat igényt a felpresi jogelőd által teljesített 136.725.475 Ft szolgáltatás és az I.r. alperes által megfizetett 70.579.418 Ft különbözetére, vagyis 66.146.057 Ft-ra. Az I.r. alperes jogellenes elállása miatt nem teljesített szolgáltatások ellenértékét 69,223.500 Ft-ban fogadta el, amelyből levonva a 21.664.715 Ft költségmegtakarítást, a felperest 47,558.785 Ft illetve volna meg, amelyből azonban az elsőfokú bíróság által megítélt 33,015.538 Ft-ot érvényesített. A másodfokú bíróság sem tartotta indokoltnak az elmaradt haszon csökkentését arra az alperesi előadásra figyelemmel, hogy a felperes a kórház 7 szakemberének átvételére és továbbfoglalkoztatására kötelezettséget vállalt. A szerződés 7.2. pontjának értelmezésével arra a következtetésre jutott, hogy a szerződés fenti pontja nem jelölte meg pontosan, hogy hány fő átvételéről van szó és azt sem, hogy továbbfoglalkoztatásuk milyen jogviszony keretében történik, így a jelzett dolgozók bérköltsége nem vehető figyelembe a teljesítéssel szükségképpen felmerülő a felperest megillető kártérítést csökkentő kiadásként. A másodfokú bíróság a 33,015.538 Ft kártérítés után 2003. szeptember 2-től - a középátlagos időponttól - tartotta indokoltnak az I.r. alperes kamatfizetési kötelezettségét.

A jogerős ítélet ellen az I. r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést abban jelölte meg, hogy az eljáró bíróságok nem tárták fel kellően a tényállást, így az ítéletek megalapozatlanok. Az igazságügyi szakértői vélemény kiegészítésére és B L szakértő tanú meghallgatására vonatkozó alperesi bizonyítási indítványt elutasították és ezzel megsértették a Pp. 163. §-ának /1/ bekezdésében foglaltakat.

Előadta, az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna, hogy a szerződés szerinti ellenérték milyen költségeket tartalmazott, és ezek közül melyek voltak azok, amelyeket a felperesnek a szerződés felmondása következtében nem kellett kiadnia. Erre nézve az elsőfokú bíróság igazságügyi könyvszakértői véleményt szerzett be, a könyvszakértő azonban a szakvéleményét teljes egészében az informatikai szakértői véleményre alapozta, önálló számításokat nem végzett. Az informatikai szakértő csupán azokat az indokolt költségelemeket mutatta ki, amelyek az alperesi felmondás „során” a még nem teljesített kötelezettségek elvégzéséhez kapcsolódtak. Az eljárás során az igazságügyi könyvszakértő feladata lett volna a költségmegtakarítás kimutatása, e körben azonban a szakértő nem végzett teljes körű vizsgálatot. Az I.r. alperes benyújtotta B L adószakértő, bejegyzett könyvvizsgáló által készített vizsgálati

jelentést, amelyben a szakértő megállapította többek között, hogy a bérleti szerződés a bérbeadó kötelezettségei között tartalmazta azt a kikötést, hogy a felperes átveszi az I.r. alperes 7 fő informatikai szakemberét. Ez a kikötés indokolt is volt, tekintve, hogy a felperes így tudta volna biztosítani az öt éves bérlet időtartama alatt az informatikai rendszer folyamatos működését. Ezen szakemberek bérköltsége és a bér közterhei a felperest terheltek volna, így ezeket a felperesnek be kellett építenie az ajánlati árba. A szerződés felmondását követően ezek a költségek a felperesi oldalon nem merültek fel, e kiadásokat megtakarította, ezért ennek a költségtételnek a költségmegtakarítások között szerepelnie kellett volna. Ennek összegét B L adószakértő 90,090.000 Ft-ban határozta meg, amelyet az I.r. alperes által fizetendő kár összegéből levonásba kell helyezni. Az I.r. alperes a 2008. július 7-én megtartott elsőfokú tárgyaláson indítványozta az informatikai szakértői vélemény kiegészítését, továbbá a könyvszakértő és B L adószakértő együttes megidézését és meghallgatását. Az elsőfokú bíróság azonban elutasította B L adószakértő, valamint az igazságügyi könyvszakértő együttes meghallgatását és a szakvélemény kiegészítésére vonatkozó bizonyítási indítványát is. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fenti döntését helyénvalónak találta és ezzel megsértette a Pp. 163. § /1/ bekezdésében foglaltakat.

Sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok tévesen értelmezték a szerződés 7.2. pontját. Az itt írt kikötés szerint a felperes kifejezetten vállalta 7 fő informatikus dolgozó átvételét és foglalkoztatását.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróságnak állást kellett foglalnia abban a kérdésben, hogy a bérleti szerződés teljesítéséből várt haszon kártérítéssel való pótlása milyen időtartam alatt indokolt. E kérdés megválaszolásához a kirendelt igazságügyi könyvszakértő szempontot nem adott, B L adószakértő által készített jelentés e vonatkozásban határozott álláspontot tartalmazott, amelyet azonban az eljáró bíróságok nem vettek figyelembe.

A felperes és a beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtottak be.

.-.-.-.-.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt a felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

Az I.r. alperes a fellebbezésében és a felülvizsgálati kérelmében is a szerződés felmondása miatti költségmegtakarítás összegét

vitatta.

Alaptalanul állította az I.r. alperes, miszerint a költségmegtakarítás számítását a könyvszakértő nem végezte el, az informatikai szakértői vélemény pedig, amelyen a könyvszakértői vélemény is alapul, csak azokat a költségeket mutatta ki, amelyek az alperesi felmondás „során” a még nem teljesített kötelezettségek elvégzéséhez kapcsolódnak.

Az informatikai szakértői vélemény 11. számú táblázata (33. oldal) tartalmazza a felperes 2001. július 18-a utáni szerződéses kötelezettségeit, a rendszer üzemeltetését is. Az 13. számú táblázat (35. oldal) ezen munkálatok kapacitás és költségigényét tartalmazza. A könyvszakértő az informatikai szakértővel egyező összeget állapított meg, bár a két táblázat egyes tételek vonatkozásában eltérő adatokat tartalmaz. B L az I.r. alperes által felkért szakértő szakvéleményének 8-9. oldalán maga is akként nyilatkozott, hogy a korábban eljáró szakértők a költségcsökkenés összegét egyébként helyesen állapították meg, „csupán” azzal nem értett egyet, hogy nem vették figyelembe a szerződés 7.2. pontjának a 7 dolgozó átvételére vonatkozó rendelkezését és annak a felperest megillető kártérítés mértékére gyakorolt hatását. B L adószakértő a fenti 7 fő informatikus 60 hónapra járó munkabérét és annak költségterheit 90,090.000 Ft-ban határozta meg mint a felperes terhére figyelembe veendő megtakarítást.

A fentiek szerint tehát a kártérítést csökkentő költségek meghatározásánál vizsgálni kellett a szerződés 7.2. pontjában foglalt szerződési kikötés tartalmát. A Ptk. 207. §-ának /1/ bekezdése szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell érteni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint az eljáró bíróságok a Ptk. 207. §-ának /1/ bekezdésében írt szempontok figyelembevételével helyesen állapították meg a szerződés tartalmát. A szerződés 7.2. pontjában a felperes azt vállalta, hogy gondoskodik a szolgáltatás biztosításához szükséges, megfelelő képesítéssel rendelkező szakemberekről, átveszi az I.r. alperes maximum hét szakemberét, akik a szerződéskötéskor az I.r. alperes állítása szerint nála voltak alkalmazásban.

Helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, miszerint a fenti kikötés nyelvtani értelmezése szerint legfeljebb 7 fő dolgozó átvételét jelenti az alsó határ megjelölése nélkül. A felperes tehát értelmezhetette akként az I.r. alperes szerződési nyilatkozatát, miszerint a 7 főn belül maga határozhatja meg az átvett személyek számát, sőt úgy is határozhat, hogy nem kívánja az átvételre felajánlott dolgozókat foglalkoztatni. 7 fő mindenképpen történő átvételére való kötelezettség-vállalásként a szerződési kikötés egyértelműen nem értelmezhető. Abban az esetben, ha a felperes valóban kötelezettséget vállalt volna a 7 dolgozó

átvételére (melyre nem került sor), az önmagában nem jelentette volna, hogy a felperes által kért 90,090.000 Ft-tal csökkenthető lenne a felperesnek járó kártérítés. A szerződés szövegéből megállapíthatóan arra nem vállalt kötelezettséget a felperes, hogy az általa átvett személyeket a szerződés fennállásának teljes időtartama - 60 hónap - alatt foglalkoztatja. Az, hogy a 7 dolgozó foglalkoztatása szükséges lett volna-e a rendszer üzemeltetéséhez az I.r. alperes által is elismerten informatikai szakkérdés, a 2008. július 7-én tartott tárgyaláson (76. sorszámú jegyzőkönyv 9. oldal) indítványozta is az informatikai szakértői vélemény ez irányú kiegészítését. Kérte továbbá az igazságügyi könyvszakértő és B L szakértő tanú együttes meghallgatását.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint az eljárás bíróságok helytállóan utasították el az I.r. alperes fenti bizonyítási indítványait. Tekintve, hogy a szerződés helyes értelmezése szerint a felperes nem vállalta 7 dolgozó átvételét és 60 hónapon keresztül való alkalmazását, indokolatlan lett volna az informatikai szakértői vélemény kiegészítése a 7 fő felperes általi foglalkoztatásának szükségességéről, a könyvszakértő és az informatikai szakértőnek a költségmegtakarítás mértékével kapcsolatos egyező álláspontjára tekintettel.

Alaptalanul sérelmezte az I.r. alperes az öt évre vonatkozó elmaradt haszon megítélését is. Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett-e, és e körben értékelte a felperes által becsatolt adatokat arról, hogy mely közbeszerzési eljárásokban nyújtott be pályázatot és azoknak eredményét, miszerint a későbbiekben nem sikerült pályázatot nyernie. A felperes a kárenyhítési kötelezettségének megkísérelt eleget tenni, törekvései azonban nem voltak eredményesek. Az I.r. alperes egyébként ebben a körben további bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, a bíróság pedig hivatalból e vonatkozásban bizonyítást nem folytathatott le.

Tekintve, hogy a releváns tényállás megállapításához szükséges bizonyítást az eljárás bíróságok lefolytatták, nem álltak fenn az ítéletek hatályon kívül helyezésének a Pp. 252. §-ának /3/ bekezdésében írt feltételei.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.554/2010/6. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban perköltsége nem merült fel, ezért arról a Legfelsőbb Bíróságnak rendelkeznie nem kellett. Az I.r. alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának /3/ bekezdése alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának /1/ bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2011. október 4.

***Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke
Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.előadó-bíró
Dr.Lőrincz Györgyné sk. bíró***